

Paraisten kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta
bygg-miljonamnden@pargas.fi

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy
Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta
Varsinais-Suomen ELY-keskus

Sako- ja umpikaivolietteiden kunnan järjestämä jätteenkuljetus Paraisten alueella

Paraisten kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisena sekä jätelain (646/2011) 24 §:n mukaisena valvontaviranomaisena toimiva rakennus- ja ympäristölautakunta haluaa tuoda esille seuraavia lietetyhjennyksiin liittyviä seikkoja:

Paraisilla rakennus- ja ympäristölautakunta on tuominut kuljetusalalla toimivalle kuljetusyritykselle uhkasakon koskien sellaisia lietetyhjennyksiä, jotka jätelain 32.2 §:n nojalla kuuluvat kunnan vastuulle ja joiden LSJH on katsonut loukkaavan tyhjennysmonopoliaan, kun Paraisten alueella on siirrytty saostus- ja umpisäiliölietteissä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Valvontaviranomaisen tietoon on kuitenkin tullut myös kuntalaispalautteita, joiden mukaan LSJH:n vastuulla olevat tyhjennyspalvelut eivät ole olleet käytettävissä tai toiminnassa on ollut asiakkaan kannalta epäselvyyksiä.

Ongelmia on lautakunnan tietojen esiintynyt muun muassa tilanteissa, joissa asiakas on tarvinnut pikaisesti hätätyhjennyspalvelua. LSJH ilmoittaakin verkkosivuillaan, että kello 15 jälkeen päivystysnumeroon tehdyt tilaukset hoidetaan seuraavana arkipäivänä. Tämän on havaittu aiheuttavan ongelmia asukkaille. Erityisen haitallista tämä on ollut tilanteissa, joissa hätätyhjennyksen tarve esimerkiksi viemärin tukkeuduttua on tullut perjantaina kello 15 jälkeen, ja apua olisi pitänyt odottaa maanantaihin asti. Mikäli jätevesi ja lietteet ovat kosketuksissa rakenteiden kanssa näin pitkiä aikoja, on riski rakenteiden vaurioitumiselle suuri, samoin terveyshaitan mahdollisuus. Rakennus- ja ympäristölautakunta on lietteiden kuljetusjärjestelmää koskevassa lausunnossaan 6.5.2020 § 8 tuonut esille, että ympäri vuorokauden toimiva päivystys on tärkeässä asemassa lietekuljetuksia koskien. Kokemus on osoittanut, että vaikka viemäreiden tukkeutumista yö- ja pyhäaikaan ei tapahdu suurissa määrin, niitä kuitenkin tapahtuu, ja aiheutuva yksittäinen vahinko voi olla suuri, mikäli viemärin avaaminen ja lietteen tyhjennys viivästyvät. Hätätyhjennyksiä tulee lautakunnan näkemyksen mukaan parantaa myös ympäristölle aiheutuvien päästöjen välttämiseksi erityisesti saaristossa, jossa herkkä Saaristomeren ekosysteemi on erityisen lähellä.

Edellä kuvatus kaltaisia hätätyhjennyksiä hoitanut paikallinen, mutta ei LSJH:n kilpailuttama toiminut kuljetusyrittäjä on lautakunnan näkemyksen mukaan omalta osaltaan voinut tarjota sellaista palvelua, jota LSJH ei nykyisellään tarjoa. Hätätyhjennysten suorittamisella yrittäjä on voinut tarjota asukkaille paitsi nopean avun hankalassa tilanteessa, myös omalta osaltaan ehkäissyt mahdollisten pitkäaikaisten ja kalliiden vaurioiden syntymistä. Lautakunnan näkemyksen mukaan tällainen palvelu tulee olla saatavana kuljetusjärjestelmästä riippumatta.

Kun nykyisessä järjestelmässä tällaisen palvelun tarjoaminen ei ole paikallisille, kilpailutuksessa urakoita saamatta jääneille yrittäjille mahdollista, pyytää rakennus- ja ympäristölautakunta LSJH:ta esittämään selvityksen siitä, miten hätätilanteissa toimitaan silloin, kun LSJH:n monopoliasemansa turvin tarjoama palvelu ei olekaan asukkaiden käytettävissä. Rakennus- ja ympäristölautakunta katsoo myös, että LSJH:n tulisi kehittää palveluitaan toiminnassa havaittujen tarpeiden osalta siten, että asukkaille ei synny kohtuuttomia tilanteita ja heidän omaisuuden suojansa vaarannu tehtyjen päätösten vuoksi. Paikallisten kuljetusyrittäjien on myös pystyttävä yksiselitteisesti tietämään, mitkä kiinteistöt he saavat tyhjentää yritystoiminnan perusteella, eikä niitä jouduta selvittämään jälkikäteen.

Lisäksi lautakunta haluaa tuoda esille, että LSJH:n lupaama etukäteisilmoitus tyhjennyksestä ei ole aina toteutunut eikä kiinteistönomistaja ole täten voinut olla paikalla tyhjennystilanteessa. Lautakunnan tiedossa on myös tilanteita, joissa kiinteistönomistaja on saanut laskun tyhjennyksestä, jossa tyhjennystä ei kiinteistönomistajan mukaan ole kuitenkaan suoritettu tai se on suoritettu puutteellisesti.

Rakennus- ja ympäristölautakunta pyytää 31.5.2025 mennessä LSJH:lta selvitystä edellä kuvattujen kaltaisista ongelmatilanteista ja mahdollisista tehdyistä tai suunnitteilla olevista toimista erityisesti hätätyhjennysten kehittämiseksi. Lautakunta toteaa myös, että toiminnan vaatimia korjaavia toimia tulee seurata säännöllisesti.

Rakennus- ja ympäristölautakunta